

EEN POTVIS OP HET STRAND VAN HEIST

In de vroege ochtend van 8 februari 2012 troffen wandelaars op het strand van Knokke-Heist een zieltogende potvis aan. Het dier lag tegenover het Natuurreservaat 'Baai van Heist' en was 13,5 meter lang. Het bleek om een mannetje te gaan – zoals alle potvissen die in de Noordzee terecht komen. Het onfortuinlijke dier lag bijna aan de hoogwaterlijn, en moet daar dus al rond 20 's nachts gestrand zijn. Helaas was het niet mogelijk om de kolos, eens op het strand, terug naar zee te brengen. Ook bestaan er geen beproefde methoden om zo'n walvis zacht te laten inslapen, waardoor het wachten was tot het dier vanzelf de geest gaf (rond 10u). Vrijwel onmiddellijk creëerde deze stranding heel wat media-aandacht en gedurende de volgende twee dagen zouden duizenden mensen de bittere koude trotseren om de oceanus op het strand te aanschouwen. Na hoogtij – rond de middag – startte de autopsie. Dierenarts Thierry Jauniaux van de universiteit van Luik, bijgestaan door dierenartsen en studenten van de universiteiten van Luik en Gent, onderzochten minutieus de gestrande walvis. De autopsie bracht aan het licht dat het dier gezond was voor zijn dood: het had een dikke speklaag en sporen van recente voedselopname. De dood bleek dus volledig toe te schrijven aan de stranding: dit dier is met andere woorden, tijdens zijn trek, door een ongelukkig toeval vanuit de diepe Atlantische Oceaan in het gevaarlijk, ondiepe water van de Noordzee beland met alle gevolgen van dien. Daar vormen de kustwateren, met vaak sterke getijstromingen en geulen afgewisseld met zeer ondiepe banken, immers geen geschikt terrein voor

deze zeereuzen. Van het dier werden de onderkaak, enkele wervels, een schouder en een borstvin bewaard.

Verder onderzoek zal uitgevoerd worden op weefselstalen (toxicologie, microbiologie) en op de maaginhoud. De Civiele Bescherming voerde de laatste resten van het dier op 9 februari af naar het vilbeluik Rendac te Denderleeuw. Strandings van potvissen zijn bij ons zeldzaam, met gerapporteerde gevallen voor de 20^{ste} en 21^{ste} eeuw in 1954, 1989, 1994 (4) en 2004.

Jan Haelters



■ De foute koersberekening van dit jong mannetje potvis kwam hem duur te staan. Het dier strandde op 8 februari 2012 op het strand van Heist, waar hij na een korte doodstrijd het leven liet (Jeff De Groote)

DE EERSTE ÉÉNMANSDUIK NAAR HET DIEPSTE PUNT VAN DE WERELDOCEANEN

Het zal je vast niet ontgaan zijn, maar op 26 maart jl. werd alweer een grens verlegd. De maker van de film Avatar en Titanic, James Cameron, slaagde er als eerste in in een duikbootachtig tuig alleen tot in het allerdiepste plekje van de oceanen neer te dalen.

Met zijn Deepsea Challenger bereikte hij de bodem van het 11 km diepe Challenger Deep. Deze diepte is onderdeel van de Marianentrog, een 2500 km lange onderzeese kloof nabij de Filipijnen gelegen. Tijdens het circa 3 uur durende verblijf beneden, kon hij het landschap filmen. Bij het terug bovenkomen, was één van de eerste mannen die hem begroetten, Don Walsh. Deze Amerikaanse marinier vormde samen met Jacques Piccard het duo dat in 1960 geschiedenis schreef door als eerste tot het diepste oceaantpunt door te dringen. Jacques Piccard behoorde tot een Zwitsers geslacht geleerden dat meerdere records in luchtballonnen en duiktuigen op hun naam heeft staan.

Dat dit soort bemande recordpogingen tot nu toe beperkt is gebleven tot de twee hoger genoemde, heeft alles te maken met de grote risico's hieraan verbonden. Op een diepte van 11 km is het pikdonker, koud en vooral, heerst er een gigantische druk te vergelijken met het gewicht van een auto op een oppervlak van 1cm²! Bij de minste hapering wordt het je laatste reis...

Jan Seys



■ De filmmaker James Cameron dook op 26 maart 2012 als eerste solo naar het diepste punt van de werelddceanen. Hij deed dat in het onderwatervaartuig Deepsea Challenger, een er wat als een groene torpedo uitziend gevaarte (National Geographic Society)

PRESTIGIEUS EN EIGENZINNIG FOTOBOEK FLANDERS COAST

Medio december 2011 is in het hotel Thermae Palace in Oostende het nieuwe fotoboek 'Flanders Coast' voorgesteld, dat de Vlaamse kust op een eigenzinnige, zij het kunstige en verfijnde manier in beeld brengt. Fotograaf Tom d'Haenens is bekend van de spraakmakende fotoboeken 'Flanders Port Area' over de Vlaamse havens en 'Creating Land for the Future' over de baggerwereld. Voor 'Flanders Coast' toerde hij ruim 8 maanden door de kustregio en legde met een scherp oog voor details, structuren en patronen de meest onverwachte beelden vast, zonder zich te verliezen in de stereotype of louter toeristisch gerichte weergave van de kust en het dagelijkse leven aan zee. Tijdens zijn exploratie is hij begeleid door communicatiemanager John Pauwels van de MDK-afdeling KUST, die ook alle teksten in het

boek schreef. De fotograaf was te gast bij alle instellingen van de overheid die zich om de kust bekommeren en kwam zo in contact met alle facetten van de maritieme dienstverlening, de kustwacht, het kustbeheer en de activiteiten voor het beveiligen van de kust tegen de zee. Het prestigieuze boek FLANDERS COAST is te koop bij Standaard Boekhandel en kost 55 EUR.

Meer info: View & Vision c/o Ina D'Haene (0472/53.56.93; ina@viewvision.be).

Charlotte Devriendt



Tom D'Haenens

